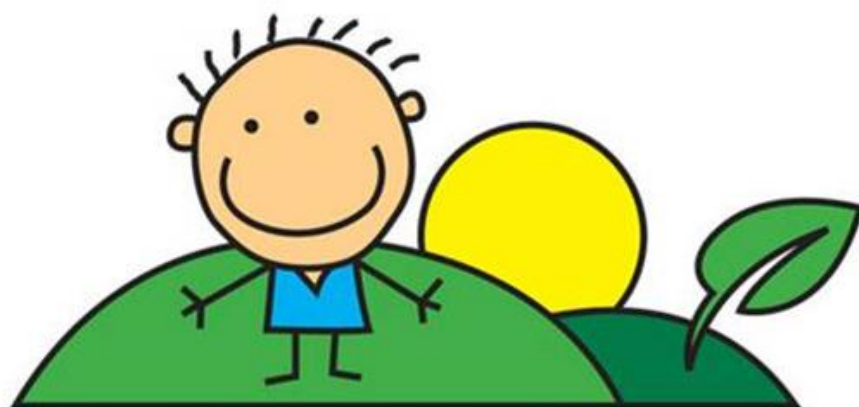

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Spirebakken 2022

SPIREBAKKEN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Hvem er vi?

Børnehuset Spirebakken ligger i Roskilde i bydelen Trekroner. Trekroner er en bydel med forskellige boligformer; lejligheder, huse, bofælleskaber, ungdomsboliger og kollegier. Spirebakken er bygget i 2001.

Børnehuset har en normering på 26 vuggestuebørn og 51 børnehavebørn. Vi har et køkken der laver mad fra bunden.

Børnehuset har to legepladser, en stor fælles legeplads og en mindre separat legeplads tilknyttet vuggestuen, den kalder vi Vuggehaven.

Vuggestuen

Vuggestuens indretning er ikke traditionel, der er ikke nogen stuer, vuggestuen er i stedet for funktionsopdelt; rummene er indrettet med forskellige læringsmiljøer.

I den ene ende er der Lego, bøger, kreative materialer, sofa og legekøkken. Et rum der indbyder til kreative aktiviteter, konstruktionslege og begyndende rollelege.

I den anden ende er der en stor madras, puder, rutsjebane, bolde og musik. Et rum hvor der er mulighed for at være mere fysisk og motorisk. I forlængelse af hvert rum er der et mindre rum hvor børnene spiser frokost.

I gangen er alle garderoberne placeret i den ene ende; det skaber pædagogiske læringsrum i resten af gangen hvor der er bilbane, hule, læsekrog og plads til løbeleg.

Alle børnene sover i vores liggehal; de mindste sover i barnevogne eller i høje krybber. Når man bliver 2 år sover man i en lav krybbe.

Når man begynder i vuggestuen får man som familie tilknyttet en primærvoksen. Det er en pædagog der tager imod familien i indkøringen, det er den voksne der får den tætte tilknytning til barnet, afholder forældresamtaler, spiser sammen med barnet til frokost og putter barnet til middagsluren. Denne tilknytning varer så længe der er behov for det. Efterhånden som barnet falder til, bliver trygt og tryk ved de øvrige voksne i vuggestuen, bliver behovet for en primær voksen mindre. Dog vil det stadig være den primære voksne der står med ansvaret for, at sikre at barnet er i god trivsel og udvikling samt have den primære kontakt med forældrene og afholde forældresamtalerne.

Alle børn og voksne har faste spisepladser til frokost. Om eftermiddagen spiser børnene på skift i forhold til hvornår de vågner fra middagslur.

Mandag er udedag i børnehuset; både vuggestue og børnehave er ude. Udedagene er tænkt, så alle børn og voksne kan være sammen på tværs af huset, skabe nye relationer og være sammen med evt. større søskende. I perioder er der voksne der står for en fælles motorisk aktivitet hvor de børn der har lyst kan deltage.

Tirsdag, onsdag og torsdag formiddage er børnene inddelt i aldersopdelte grupper, så der kan planlægges og arbejdes med pædagogiske aktiviteter der passer til børnenes alder og udviklings-trin.

Aktivitets gruppen for de mindste vuggestue børn:

I denne gruppe er det nærvær, ro, omsorg og tilknytning der er det vigtigste. Derfor er denne aktivitetsgruppe ofte på den ene stue med en lukket dør, så børnene kan opbygge tillid og mod til at begive sig ud i verden.

De voksne er nærværende og let tilgængelige ved at opholde sig meget på gulvet.

Ture ud af huset er små korte ture i klapvogn.

Der synges fagte-sange og de samme sange ofte, da gentagelser i denne alder er vigtige.

Selvhjulpenhed begynder allerede her, når det lille barn vil have en klods, opfordres det til selv at hente.

Aktivitetsgruppen for mellem gruppen:

I denne gruppe samles børnene på en stue, inden en aktivitet, så børnene oplever at de er en gruppe.

Der arbejdes med selvhjulpenhed og børnene opfordres til at hjælpe hinanden i garderoben, ved måltiderne og på stuen.

Der arbejdes med sprogstimulerende aktiviteter, der sættes ord på alt hvad man som voksen laver, sang lege, fagte-sange m.m

Det børnene viser interesse for, kan blive til et tema, som der arbejdes med i en længere periode.

Ture ud af huset er små gåture eller cykelture i Christiania cyklerne i nærområdet.

Aktivitetsgruppen for de ældste vuggestuebørn:

I denne gruppe er der ekstra meget fokus på selvhjulpenhed. Der bliver øvet, børnene tager tøj af og på, der gives tid til at prøve selv i garderoben, til frokost bliver der øvet i at øse op og hælde selv.

Der bliver oftere holdt samlinger, hvor det øves at vente på tur, sidde på puderne, lytte til en lille besked.

I denne gruppe er der også fokus på sproglige pædagogiske aktiviteter, der øves sociale spilleregler og arbejdes med relationer.

Ture ud af huset er små gåture, hvor der bliver øvet i at gå hånd i hånd og på række eller cykelture i Christianiacyklerne.

Kommende Spirebørn/børnehave gruppen:

I denne gruppe arbejdes der med en god overgang fra vuggestuen til børnehaven. I børnehaven hedder stuen med de tre årige Spirestuen.

Der arbejdes endnu mere med selvhjulpenhed; børnene bliver opfordret til at prøve endnu mere i forhold til selv at tage tøj af og på, på badeværelset og i garderoben.

Til frokost spiser børnene sammen på den bageste stue, der bliver også her øvet endnu mere at sende pålæg rundt, selv øse op af skålene og rydde op efter sig selv efter måltidet.

I denne gruppe arbejdes der så småt med at udvikle empatien hos det enkelte barn. Det er vigtigt at have øje for hinanden og hjælpe sine venner med f.eks. tøj og trøst.

Der er et tydeligt samarbejde med Spirestuen hvor der hele tiden er fokus på, at skabe rød tråd mellem vuggestuen og børnehaven. Det er væsentligt for børnene, at der ved børnehavestart er en vis genkendelighed fra det de kommer fra og til det, de kommer til.

På ture ud af huset, øves der fortsat med at holde i hånden og gå på række. På Spirestuens tur-dage, står Spirestuen tom og her kan børnehavegruppen gå ned og lege og undersøge læringsmiljøerne på stuen. På nogen af turdagene går børnehavegruppen med på tur.

Om fredagen er der ikke planlagt faste aktiviteter. Her er der mulighed for små ture ud af huset på tværs af aktivitetsgrupperne. Mulighed for sprogstimulerende aktiviteter eller mulighed for at målrette pædagogiske aktiviteter i forhold til nogen børn.

Denne måde at arbejde på, med funktionsopdelte stuer, aktivitets grupper og primærvoksne, betyder for børnene, at alle voksne kender alle børn og at det pædagogiske personale kan samarbejde omkring alle børn og det enkelte barns behov i forhold til trivsel, udvikling og læring.

Børnehaven

I børnehaven arbejdes der med aldersopdelte stuer.

Spirestuen - De mindste børnehavebørn:

Børnene på Spirestuen lærer at fordybe sig i læringsmiljøerne. Hvad kan de bruges til, hvordan kan de bruges og at rydde op, når legene i læringsmiljøerne er slut. Der er skabt læringsmiljøer på stuen hvor der er plads til fordybelse og ro. Alderssvarende læringsmiljøer.

Der holdes samlinger, hvor det øves at lytte til andre, der bruges billeder af børnene, som man taler ud fra, hvem er her og hvem er her ikke.

Der arbejdes med rim og remser, fagte-sange og dialogisk læsning.

Der er tur dag en gang om ugen. Inden ture ud af huset eller på legepladsen øves selvhjulpenhed i garderoben.

På badeværelset øves renlighed ved toilet besøg og hygiejne når der vaskes hænder.

Materialet fra Fri for Mobberi bruges nu.

Der startes så småt med små demokratiske processer gennem afstemninger af f.eks. hvilken bog der skal læses og at kunne rumme de følelser der opstår i denne proces.

Mælkebøtte stuen - Mellem gruppen.

Der er alderssvarende læringsmiljøer, kreative materialer er nu i børnehøjde og der er etableret kreative inspirationskasser på væggene.

Der holdes fortsat samlinger, det øves at tale foran et publikum og at være publikum. Samling er nu en rutine, som børnene kender og derfor er der ikke samling hver dag, nogen dage leger børnene så samlingen ikke afholdes, da det ville forstyrre de gode lege.

Massage programmet og billedkortene fra Fri for Mobberi, tilføjes nu.

Børnene begynder at stifte bekendtskab med skriftsproget, der er billeder med alfabetet på væggene, der oparbejdes øvelse i at skrive sit eget navn, der er navnekort ved spisepladserne m.m.

Der er fortsat tur dag en gang om ugen, nu er det længere ture ud af huset til biblioteket, de andre børnehuse i nærområdet, det kan være længere ture til Domkirken, Vikingeskibsmuseet eller Zoo.

Alle sanserne stimuleres, der arbejdes med at forstå andres kropssprog og handle derefter, sur, glad, ked af det. Der arbejdes med begreberne forfra, bagfra, ovenpå, under.

Der er et øget motorisk fokus.

Der arbejdes med inkluderende legegrupper, for at skabe andre legerelationer i fællesskabet.

Ved måltidet kommer der bordformænd, der er fortsat fokus på selvhjulpenhed.

Demokrati i børnehøjde er en del af arbejdet.

Rødder stuen - De ældste børn.

Der er alderssvarende læringsmiljøer. Alle materialer er i børnehøjde og tilgængelige.

Der holdes fortsat samlinger. Børnene bliver medinddraget i hvordan samlingerne skal afholdes og der eksperimenteres med at nogen børn står for at afholde samlinger.

Der er billeder med alfabetet og tal på væggen, fortsat øvelse i at skrive sit eget navn, skrive opslag til dokumentation og skrive indbydelser til forældrene. Der arbejdes med matematisk forståelse, antal, former, måleenheder og talkundskab.

Turdagene fortsætter med længere ture ud af huset til f.eks. biblioteket, Vikingeskibsmuseet, Domkirken, de andre børnehuse i nærområdet.

Der arbejdes fortsat med inkluderende legegrupper, for at skabe andre legerelationer i fællesskabet. Der laves regellege på legepladsen.

Ved måltidet fortsætter bordformænd, og da stuen ligger i forlængelse af køkkenet, kan børnene være med at snitte grøntsager og bage.

Demokrati i børnehøjde bliver en del af arbejdet.

Det bruges oftere at børnene udtrykker deres følelser og tanker ved at lave tegninger.

Om morgenen, om eftermiddagen og på legepladsen er stuerne sammen på tværs.

To gange om året arbejder hele børnehuset med et fælles tema på tværs af vuggestue og børnehave.

Børnene har malet vores logo, der hænger på legepladsen.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Spirebakkens pædagogiske børnesyn anerkender børn som unikke personer med hver deres særlige forudsætninger. De voksne anerkender og forstår børnene, og den pædagogiske praksis tager afsæt i børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Børns udvikling forstås som en helhed, hvor de intellektuelle, følelsesmæssige, sociale og kropslige sider af barnets udvikling opfattes som tæt forbundne. Spirebakkens medarbejdere giver omsorg og mulighed for leg og aktiviteter, som engagerer, udfordrer og giver mening for børnene. De voksne prioriterer de nære relationer og understøtter børnenes samspil, så børnenes selvværd styrkes, og de får en tro på, at de kan mestre de udfordringer, som de møder i deres hverdag. Børnene tillægges en aktiv rolle i deres egen udvikling og læring. De voksne går i dialog med børnene og giver dem medindflydelse, så børnene med respekt for fællesskabet kan forfølge egne interesser og projekter.

Med fokus på og anerkendelse af børnenes ressourcer og bestræbelser på at lære, støtter de voksne alle børn i at blive inkluderet i det sociale fællesskab.

Som før nævnt, arbejdes der på Spirebakken med en vekslen mellem at børn og voksne indgår i større og mindre fællesskaber. I grupperne/ stuerne arbejder det pædagogiske personale med dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber ud fra vores børnesyn, og med den tilgang, at indgå i små grupper, gives børnene mulighed for at øve sig, opnå kompetencer og erfaringer, der giver mod på at bruge dem i det større fællesskab.

Det pædagogiske læringsmiljø er tilrettelagt så det, så vidt muligt, møder barnet og gruppen - der hvor barnet er i sin udvikling. Det er selvfølgelig med øje for det enkelte barns nærmeste udviklingszone, som der kan være stor difference på.

Vores fysiske læringsmiljøer er indrettet med tanke på, hvordan de kan indbyde til leg i mindre og større fællesskaber og hvor de er placeret i forhold til at skabe fordybelse i legene.

Med dannelsesbegrebet tænker vi på, hvordan vi kan være medskabende på at skabe socialt afstemte og nysgerrige børn, fulde af selvværd, der har mod på at indgå i det demokratiske samfund, de er en del af.

At arbejde med det socialt afstemte, kan fx ses ved den anerkendende guidende voksne der forbereder en turgruppe på, hvad der skal ske lige om lidt, når bussen kommer:

"Nu skal vi ind i bussen, og der bruger vi vores små stemmer, og snakker med vores sidemakker."

Eller den anerkende guidende voksen, der åbner det lille barns verden op mod den anden, ved at sige:

"Hov se! Han blev ked af det, vil du hjælpe med at hente hans sut?"

Hele huset arbejder ud fra de værdier "Fri for mobberi" materialet byder på. I vuggestuen ses det særligt i den voksnes guidning, italesættelse og i måden at være rollemodel for det lille barn, til så småt at bruge kuffertens redskaber til de lidt større børn der er på vej mod børnehavelivet. Fx introduceres den lille "trøstebamse" for storegruppen i overgangen til start på Spirestuen. I Børnehaven bruges kuffertens redskaber, og tilgang til "måden at være sammen på" på alle Stuerne.

At være medskabende på nysgerrige børn, fulde af selvværd, ses tydeligt i vores tilgang til leg og læring. Vi følger hvad barnet er optaget af, og inddrager det i aktiviteter og tematiske forløb, i grupperne, på stuerne og i fælles forløb på tværs af huset. Dvs. at legen, nysgerrigheden bliver set af den observante voksne, som inddrager og breder det ud med nye input enten spontant eller i mere planlagte forløb, og derved giver muligheder til legens udvikling.

Vi arbejder med en legende tilgang til læring, hvor vi prøver at skabe magiske øjeblikke, der fanger børnene og giver dem deltagelseslyst.

Selvværdet bliver styrket, når børns optagethed bliver set og fulgt, af en anerkendende voksen.

Legen skal have plads – plads til fordybelse og plads til at bevæge sig rundt og udvikle sig.

At have mulighed for at indgå i mange forskellige fællesskaber, skaber børn der sætter sig selv i spil, på mange måder. På Spirebakken bliver der skabt rum for mange forskellige børnefællesskaber.

Morgenstunden der deles med børn på tværs af alder. Gruppe- og stuefællesskaber med børneinitieret leg og udviklingssvarende aktiviteter, til måltider der foregår i mindre grupper, med fokus

på børns deltagelsesmuligheder. Til at mødes i det fælles uderum på legepladsen, hvor legen kan fortsætte, eller nye lege opstår på tværs af alder og gruppe.

Her er eksempler på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

"Fredelig fredag.

I dag har vi valgt at lege på stuen og ude bag Rødder stuen.

Der er blevet bygget huler og konstrueret lege.

Leg og dannelse er tæt forbundne - igennem legen undersøger man, hvordan det er at være menneske.

Der eksperimenteres med nye roller i legen. Der forhandles - hvad skal legen indeholde? Hvordan kan jeg blive inkluderet i legen? Hvis jeg lukker nogen ind i min leg, hvordan bliver min egen rolle så i legen? Hvad gør jeg hvis jeg får et afslag?"

Eksempel 2

Rødder børnene har cirkus i kroppen, og det vil vi gerne dele med resten af huset.

Derfor har vi på Rødder stuen sammensat en cirkusforestilling i børnehøjde.

Dvs. at børnene selv har valgt "roller" til forestillingen, arrangeret deres nummer, lavet kostumer og rekvisitter.

Når vi arbejder med magiske øjeblikke og helst mange af dem, forudsætter det at kunne skabe magi i et børneperspektiv med simple rekvisitter og planlægning - og i et overskueligt tidsrum.

Derfor har vi samlet brugt 4 dage fra ide til udførelse.

Og i dag inviteret vi til magisk cirkusforestilling, med et fantastisk børnepublikum og en masse dygtige og fokuserede artister.

Eksempel 3

"En samling med sang blev til en samling med morgengymnastik som blev til en bane på gangen med en masse motorisk udfoldelse. Egentlig var planen at vi skulle på legepladsen efter samling men vi fulgte børnenes spor og kastede os ud i kolbøtter og balancegang. Når vi følger børnenes spor og anerkender deres ønsker (inden for rimelighedens grænser) vokser det frem med selv-værd og selvtillid hos børnene. De føler sig set og hørt i deres ønsker og behov og vokser deraf. Vi nåede dog også på legepladsen hvor der var vandpytter efter nattens regn, dem skulle der hoppes i."

Køkkenet i Spirebakken

Køkkenet laver fire måltider mad til børnene hver dag; morgenmad, formiddagsmad, frokost og eftermiddagsmad. Alle måltiderne overholder sundhedsstyrelsens anbefalinger om mængden af protein, kulhydrat og fedt. Køkkenets personale følger også retningslinjerne for hvilke fødevarer børn under tre år ikke må få endnu, de tager hensyn til allergier og hensyn til forskellige baggrunde, som kan betyde at nogle børn fx ikke må spise svinekød, her tilberedes der alternativer. Madplanerne lægges hver uge op på AULA. Her kan forældre følge med i hvad børnene får af mad i løbet af ugen, der bliver også næsten dagligt lagt et billede af dagens mad ud på AULA. Ved køkkenet hænger en tavle på denne tavle sætter køkkenet hver dag billeder op af fødevarer der relatere til dagens måltid, så kan børn og voksen tale sammen om hvad vi mon skal have ti frokost i dag, når der hænger billeder af eksempelvis flåede tomater, porre, løg og pasta. Madplanerne og billederne kan give anledning til, at man derhjemme kan snakke om maden. Dette er med til at skabe en madkultur fra institutionen til hjemmet.

Børnene bidrager også til madlavningen i løbet af året.

Hvert år deltager vi i "Madens dag", en tradition som vi har gjort til en hel uge i madens tegn. Her er en bestemt fødevarer i fokus, både i forhold til at tilberede på forskellige måder, men også i forhold til kreative processer, et år endte en kartoffel ret med at blive til et lille teater stykke "Historien om den uheldige kartoffel".

Vi er også med til "Bag for en sag". Dette foregår i uge 41, hvor børnene bager boller, kager og småkager. Bagværket sælges til forældre og pengene går til udsatte børn i Danmark. Børnene er medbestemmende og deltager i hele processen fra planlægning til salg af bagværket. Børnene tilegner sig viden om forskellige fødevarer, tilberedninger og serveringer af maden. Målet er at fremme mad mod hos børnene.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vuggestuen

I vuggestuen fordeler de voksne sig i mange rum og tilbyder alderssvarende aktiviteter, børnene bliver hørt i deres ønsker om f.eks. musik og dans m.m. og dagens program kan ændres ud fra disse ønsker.

Vi observerer børnenes gøren og laden og hvad de signalerer til os omkring ønsker for aktiviteter. Vi indretter de fysiske læringsmiljøer efter børnegruppens sammensætning, antal af drenge/piger, alderssammensætningen, børn i udsatte positioner.

De voksne er i sig selv, en stor del af læringsmiljøet gennem nærvær, ro, fordybelse og fælles opmærksomhed.

Om formiddagen når vi arbejder i aktivitetsgrupperne, arbejder vi pædagogisk målrettet efter alderen i gruppen og arbejder både med voksen- og børneinitierede temaer. F.eks. kan en stor interesse for tog munde ud i et togtema med tegning, maling, klipning, se på tog, at lytte til tog, lugte til tog, køre med tog, lege et tog, røre et tog mv.

Om eftermiddagen er der som regel lukket dør på den ene stue med muligheden for ro og fordybelse.

Den anden stue byder ind med motoriske udfordringer og måske musik.

Gangarealet indbyder til små lege med nærværende voksne der er klar med en hjælpende hånd.

Der er meget rutinepædagogik i vuggestuen. Ved måltiderne er der rig mulighed for at vokse i et inkluderende fællesskab omkring selvhjulpenhed, guidning, opmuntring og muligheden for at spejle sig i sine jævnaldrende og derigennem opbygge modet og selvtilliden til at prøve selv. Når man skal have tøj på efter middagsluren eller inden en tur på legepladsen, kan man igen spejle sig i sine kammerater.

Der opmuntres til selvhjulpenhed hele dagen.

Børnehaven

I børnehaven arbejder vi med Før-Under-Efter.

Det betyder at vi inden FØR en aktivitet eller et tema inddrager børnene, forbereder dem på det vi nu sammen skal i gang med, det kan være ved at give børnene en pakke i samling der indeholder ledetråde til næste tema. På denne måde bliver børnene nysgerrige, de får muligheden for at komme med ideer og tanker på aktiviteter omkring det kommende tema.

Børnene inddrages i processen, der bliver i fællesskab udviklet ideer og børnene får en fællesskabsfølelse. De oplever demokratiske processer, deres bidrag bliver hørt og nogen gange ført ud i livet; andre gange er det en andens ide der bliver til virkelighed.

UNDER temaet arbejder vi med det voksenplanlagte, men vi lytter også til de spor børnene sætter, lader temaet gå i den retning som børnenes interesse viser. Vi havde et fælles tema "Fyrtøjet" hvor planlægningen var lavet, men da stuerne begyndte arbejdet blev det flere små forløb alt efter børnenes interesser.

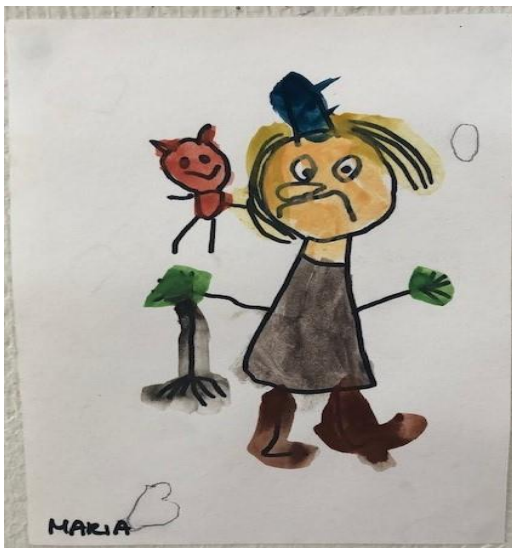
På den ene stue i børnehaven var det heksen og soldaten der optog børnene og på en anden stue var det, at der var tre hunde i forskellige størrelser der optog børnene. På denne måde får børneperspektivet altid stor plads i vores pædagogiske læringsmiljøer.

Det kan også være et billedeligt FØR, hvor børnene bliver spurgt "Hvad er sommer", de tegner det og fortæller hvad de tænker, Så kommer sommeren UNDER og når børnene kommer tilbage EFTER sommerferien, skal de tegne deres sommerferie minde. Som Rødder stuen gjorde her efter sommerferien 2022

Når børnene er en del af processen omkring et tema FØR, er mange af de aktiviteter vi laver, kommet fra børnenes egen gode ideer, derfor oplever vi også at vores temaer fylder i børnenes lege, de fortsætter efter planlagte kreative aktiviteter med at lege i samme spor. EFTER et tema arbejder vi med børnenes udtryk, deres tanker bliver nedskrevet, deres udtryk bliver til tegninger, malerier eller skulpturer.

De næste to malerier er eksempler fra arbejdet med EFTER Sankt Hans. Vores tradition er at Mælkebøtte stuen laver en heks til fælles bålet Sankt Hans dag, efterfølgende havde stuen samlinger hvor de talte om det at lave en heks, hvad Sankt Hans er for noget og derefter malede alle børnene en heks.

I børnehaven arbejder vi med aldersopdelte grupper og denne opdeling betyder at vi kan arbejde med barns nærmeste udviklingszone.

I de pædagogiske planlagte aktiviteter er det vigtigt at de voksne er rollemodeller og udformer flere forskellige aktiviteter inden for det valgte emne, som har forskellige tilgangsmetoder og formål. Det er vigtigt så der er mulighed for, at alle børnene har mulighed for at deltage i aktiviteterne; der skal være forskellige artefakter og materialer til rådighed for børnene og de skal præsenteres for forskellige ideer. På denne måde kan alle børn, uanset baggrund og forskellige præmisser, deltage på en eller anden måde i aktiviteterne.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Når barnet begynder i vuggestuen, bliver familien modtaget af en pædagog, en primærpædagog. Primærpædagogen modtager hele familien. Det er afgørende, at en ny familie bliver tryk i vuggestuen fra begyndelsen. Forældresamarbejdet er medskabende til en tryk overgang fra hjem til dagtilbud.

Vi er åbne og ærlige i vores kommunikation med forældrene, vi kan vejlede og komme med vores viden og gode erfaringer i forhold til børns generelle udvikling, sprogstimulering, legerelationer m.m. og også praktisk vejledning i forhold til fodtøj, søvn m.m. Altid på en fagligt begrundet baggrund.

Vi inddrager familierne og opfordrer til, at der også i hjemmet er fokus på eksempelvis selvhjelp.

Vi anerkender eventuelle frustrationer og følelser omkring forældreskabet og forsøger at komme med gode råd og vejledning, i det der kan være svært. Der er altid mulighed for en ekstra samtale.

Vi kan, ved behov, inddrage ekstern hjælp; det kan være specialpædagogisk vejledning, sundhedsplejersken eller en fysioterapeut.

Vi sikrer os, at forældrene er aktive i at understøtte børnefællesskabet, ved at give dem indblik i relationer, opfordre til at understøtte og udvikle dem. Vi dokumenterer legerelationer og fællesskaber.

Vi italesætter og opfordrer til at deltage i fællesskaber, til at etablere legeaftaler på tværs af børnegruppen og altid omtale de andre børn på stuen og i gruppen positivt.

Vi afholder forældresamtaler i Hjernen og Hjertet Dialogprofil, med en fælles skabelon som rammen for snakke om barnet, som både personale og forældre forbereder inden samtalen.

I overgangen fra vuggestue til børnehave, bliver der afholdt en forældresamtale; en dialogprofil-samtale, hvor der som udgangspunkt, både er vuggestue og børnehavepersonale repræsenteret, for at kunne afstemme forventninger til det kommende børnehaveliv og samarbejde. Derudover indkaldes der til et fælles fyraftensmøde for de kommende børnehavebørns forældre.

Vi dokumenterer til forældrene på AULA. Her beskriver vi hverdagen ud fra vores pædagogiske viden og inddrager forældrene i vores forberedelser og pædagogiske overvejelser i forhold til planlægning og udførsel af temaer og emner. Vi arbejder bevidst på at begrunde vores planlægning og udførsel af det pædagogiske arbejde, så forældrene kender vores faglige begrundelser for hvorfor vi gør som vi gør.

Før vores pædagogiske temaer byder vi forældrene ind, så de også kan komme med ideer eller tanker om det kommende tema. Efter vores pædagogiske temaer holder vi forældre Kaffe-eftermiddag, hvor børnene kan vise og fortælle deres forældre om det afsluttede tema.

Vi laver en gang om året fællesspisninger i børnehaven på stuerne, så forældre og børn sammen med personalet kan hygge sig sammen i en uformel, mindre og rar atmosfære.

Vi har et forældremøde i efteråret. Her fortæller personalet på de enkelte stuer, hvilken overvejelse de har i forhold til kommende pædagogiske temaer og børnegruppens sammensætning, det gøres med børnedokumentation og ofte video af hverdagssituationer.

Derudover har vi en sommerfest for hele børnehuset. Inden festen har alle arbejdet med et fælles tema, så der til festen er små aktivitetsborde, hvor forældrene sammen med deres børn kan lave noget af det, børnene har arbejdet med i ugerne op til sommerfesten og vi afslutter sommerfesten med fællesspisning på legepladsen.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi er opmærksomme på alle børn. Er der børn der helst befinder sig i periferien forsøger vi gennem nærvær, omsorg, guidning og en øget opmærksomhed, at få barnet med i legerelationer og aktiviteter, gerne ved at gå foran og være rollemodel.

Vi hjælper børnene med at udtrykke behov gennem italesættelse af følelser og anerkendelse af samme.

Når vi arbejder ud fra nærmeste udviklingszone giver det mulighed for at alle børn kan hægte sig på.

Arbejdet i mindre grupper støtter, giver plads og tid til at barnet kan følge sin egen udviklingskurve med støtte og vejledning fra den voksne. Vi er bevidste omkring at opdele børnene således at sammensætningen af grupper kan være med til at understøtte det enkelte barns trivsel, udvikling og læring.

Vores læringsmiljøer tilpasses alle børn og deres behov.

På alle stuerne i børnehaven bruges der Time-timer og på nogen stuer bruges der pictogrammer. Som personalegruppe drøfter vi løbende børn i udsatte positioner og vi har en procedure der sikrer, at alle personaler kender de aftaler der er indgået omkring et barn med udfordringer. Vi arbejder tæt sammen med PPR, så vi kan skabe de bedste udviklingsmuligheder for alle børn. Vi kan inddrage sundhedsplejersken, psykolog, ergoterapeut, specialpædagogisk vejleder, talepædagog og forbyggende rådgiver i samarbejdet omkring børn i udsatte positioner.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Rødder stuen er indrettet til de 5 årige, alle materialer står fremme i børnehøjde, alle spil og puslespil, kreative materialer er målrettet alderen og er tilgængelige.

Roskilde Kommune har en overgangssang, der øves på Rødder stuen og som man synger sammen når der er besøgsdag i SFO.

Om foråret tager Område Øst kommende SFO børn, samlet ud i Boserup Skov og Naturcentret. Her er der i samarbejde med naturvejlederen, planlagt opgaver og øvelser for børn og voksne på tværs af områdets institutioner. Der deltager også personale fra Trekroner Skolen, der er skolen vi har samarbejdsaftale med.

Fra børnehavestart på Spirestuen til slut på Rødder stuen, er der i det pædagogiske læringsmiljø stort fokus på, at skabe fællesskaber og relationer børnene imellem.

Dette giver grobund for et stærkt fælleskab i gruppen, når børnene er nået til Rødder stuen. Det er et fælleskab der er dynamisk, hvor børnene øver sig i at indgå i mange forskellige sammenhænge.

F.eks. sammensættes der periodiske aktivitets/ legegrupper. På den måde skaber vi et miljø, der rummer mange forskellige måder at være sammen på. Det giver mulighed for at børnene får øje på hinandens kompetencer, samtidig med at det fremmer børn, med mange relationer i stedet for få.

Når børn og voksne indgår i små aktivitetsgrupper sammen, støtter det pædagogiske personale op om alle børns deltagelsesmuligheder, det kan f. eks være ved at give ro til fordybelse, skabe opmærksomhed på hinanden, ved at italesætte det, der sker i fælleskabet og hos den enkelte. Der er et større fokus på at få gjort sine projekter færdige, og personalet støtter gruppen og den enkelte i at fuldende det påbegyndte.

Rødder børnene bliver inddraget i mange beslutnings- og skabelsesprocesser. Deres udsagn bliver hørt og sætter tydelige spor i den pædagogiske praksis. Vi oplever at det skaber deltagelseslyst, styrker den enkeltes selvværd og giver børnene en følelse af ansvar i fælleskabet.

Som afslutning på børnehavelivet, laver Rødder stuens børn en teaterforestilling, som de viser for resten af børnehaven og sidste børnehavedag, for deres forældre. Teaterforestillingen bliver til i et samarbejde mellem børn og voksne, igen et Før-Under-Efter-forløb. Børnene er med til at omskrive det eventyr de skal lave, om til en teater forestilling, lave kulisser, finde og skabe roller, det er også børnene der laver billetter og opslag om forestillingen.

Her er eksempel fra dokumentation på AULA

Eksempel 1

"Kære forældre

Rødder stuen er i gang med - ved fælles hjælp, at skabe historien til deres teaterstykke, som de opfører til Rødder afslutning. Det er blevet til en fortolkning af Hans og Grete.

Historien er blevet tegnet i takt med børnene digtede.

Derefter er historien blevet skrevet ned, hvor børnenes input er blevet inddraget. Line læste eventyret højt, og det blev finjusteret i fællesskab.

I dag er der blevet fordelt roller, - alle er vigtige for at stykket kan blive til noget, og vi har trækket lod om de roller flere ønskede - bl.a. med at slå "sten saks papir" - det var sjovt.

I kan godt glæde jer til et fantastisk stykke."

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vores nabo er Trekroner Kirke, en nybygget folkekirke, her deltager vi hver jul i jule gudtjenesten. I forbindelse med opførslen af kirken har vi været inde og klappe en gravko da området var en byggeplads og inde i kirkerummet og hørt en lille koncert så børnene oplevede lyden af en kirke.

Vi har et samarbejde med Børnekulturhuset i Algade 31, hvor en børnegruppe har været med til et længere forløb om Fabeldyr, der endte ud i en smuk dekoreret endevæg i kulturhuset.

Vi begynder et samarbejde med Roskilde museum i efteråret 2022, hvor en gruppe børn skal være med til at etablere en udstilling der hedder ”Mig og min by”. Dette skal senere på året være overskriften på børnehusets fælles tema, så børnene fra forløbet med Roskilde museum bliver kulturbærerne.

Vi har haft et samarbejde med Trekroner Plejecenter, men det opførte under corona og er ikke blevet etableret igen endnu.

Her er eksempler på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

"Vi bruger også nærmiljøet tematisk når vi f.eks. arbejder med temaet "Hvem er jeg". Alle børn kommer på tur og viser os hvor de bor og hvem de bor sammen med. Det giver alle børn et godt billede af og en forståelse for, at vi hver især bor forskelligt, men tæt på hinanden. Nogle bor i hus, andre i lejlighed, så man kan have nogen til at bo oven på sig eller nedenunder... Nogle bor tæt på, andre langt væk."

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnemiljø i vuggestuen

I vuggestuen har vi med vores funktionsopdelte indretning skabt en vuggestue med god plads. Der er mange vinduespartier der giver et godt lysindfald. Man mødes af forskellige fysiske læringsmiljøer.

I den ene ende er der læringsmiljøer der indbyder til stille leg og fordybelse og i den anden ende er der læringsmiljøer der indbyder til mere fysisk og larmende leg.

Vi forsøger at rydde op flere gange dagligt, så læringsmiljøerne er overskuelige. På den måde er børnene trygge i dem. Ofte er den ene eller flere af aktivitetsgrupperne ude af huset; det giver endnu mere rum til leg i alle ender af afdelingen.

Vi er nærværende voksne der befinder os i børnehøjde; det meste af dagen på gulvet i nærvær med børnene og til rådighed ved behov for kram, hjælp eller leg.

Børnemiljø i børnehaven

I børnehaven er stuerne aldersopdelte, det betyder at læringsmiljøerne er indrettet i forhold til børnenes alder. På alle stuerne er der puslespil, spil og kreative materialer målrettet alderen.

På Spirestuen er der udvalgte kreative materialer i børnehøjde, nogen man kan se, men skal bede om.

På Mælkebøttestuen er der flere kreative materialer i børnehøjde, der er inspirationskasser i børnehøjde hvor de voksne lægger forskellige materialer som børnene kan lade sig inspirere af.

På Rødder stuen er alle materialer tilgængelige for børnene.

Læringsmiljøerne omkring bøger og læsning er på alle tre stuer holdt i grå og sorte farver, ligesom dukkekrogene er holdt i orange og pink farver, så de er genkendelige for børnene når de skifter stuer.

Rammerne i børnehaven, på de forskellige stuer, viser tydelige læringsmiljøer. På hver stue er der læsesofaer, som børnene benytter sig af. Her er de voksne også rollemodeller og aktive i oplæsning af historie fortællinger og dialogisk læsning. Et levende læringsmiljø, der indbyder til ro i kroppen, sjælen og hovedet. Højtlesning og afslapning er for mange børn, en aktivitet der gør dem afslappet.

Der er også mindre læringsmiljøer, med plads til rolige fordybende lege, små kroge og en gang at trække sig ud på.

Børnene er tydelige i vores æstetiske børnemiljøer hvor deres dokumentation i form af tegninger, malerier, børnesamtaler viser hvilken temaer der arbejdes med på stuerne.

Her er eksempel på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

"Der venter børnene en lille overraskelse, når de står op fra middagslur i dag.

Cirkus er rykket ind i læsekrogen i vuggestuen!

Et lille sanserum, hvor der er plads til at tumle, kigge på billeder, læse bøger om cirkus og nyde de flotte farver fra cirkusteltet, som hænger fra loftet"

Eksempel 2

"Lige lidt opsamling på de sidste dage:

Vi er totalt optaget af cirkus! På mange forskellige måder.

Vi har en stue fyldt med trylleri, superstærke børn og badutspringere.

Vi arbejder med emnet visuelt via små cirkusfilm. Opsætter cirkusmiljøer på legepladsen, stuen og på gangen. Børnene tager det oplevede med i deres lege og vi har sammen mange gode snakke om hvad cirkus kan være for en størrelse.

I dag har en gruppe børn været i det fælles cirkusværksted mens vi andre har være på legepladsen.”

Eksempel 3

Tak for jeres henvendelser, i forhold til de reaktioner i har set hos jeres børn, i forbindelse med stueskiftet.

Både i dag og i går har vi brugt tid på at tale med børnene om selve skiftet. Vi har talt om følelserne, savnet og vanerne, at det er helt ok at savne noget og at alle lige skal lære den nye stue at kende. Vi har også talt meget om, hvor længe vi skal være mælkebøtter og at der går et helt år før vi skal på Rødder stuen.

Vi bruger meget tid på at lære de nye legemiljøer at kende, til samling deler vi børnene i små grupper og de vælger et legeområde de har lyst til at lege i. Vi har også leget Kims leg, med legetøj fra de forskellige legemiljøer, for at øge fokus på, hvor tingene hører til og for at gøre børnene opmærksomme på, hvad de kan lave på stuen.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling

- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling handler om børnenes erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. I Spirebakken bidrager de forskellige læringsmiljøer og aktiviteter til udvikling af barnets erfaringer i sociale positioner. Igennem leg, pædagogiske aktiviteter og fælles samlinger, giver vi børnene mulighed for, at udvikle det demokratiske værdisæt og understøtter barnets dannelse og livsduelighed.

Rammerne og læringsmiljøerne i huset, skaber rammerne for, at børnene kan erfare, udforske og udfolde sig selv og hinanden. Læringsmiljøerne er foranderlige, da de kan justeres efter børnenes behov og udviklingsmuligheder.

Det pædagogiske personale har en anerkendende, forstående, omsorgsfuld og nærværende tilgang til det enkelte barn. Tilgangen er bundet på faglig viden om, at børn udvikler sig bedst i et miljø, hvor de kan føle sig trygge og forstået. Den pædagogiske tilgang skal bestræbe sig på, at alle børn føler sig værdifulde, vigtige og som medbestemmende individer.

Barnets egen evne til, at være nysgerrig, udforskende og opsøgende bliver mødt af de voksne. Det er her vi kan fastholde, uddybe og fordybe os i samspil med barnet. Det er her vi følger børnenes spor og ser hvor det fører hen. Udholdenhed og koncentration bliver i denne sammenhæng også øvet, hvilket skaber gode muligheder for barnet, i både skolen og dets voksenliv.

I løbet af dagen bliver børnene mødt af tilbud om lege og aktiviteter. Nogen gange er lege og aktiviteter tilbud, som børnene selv kan vælge fra eller til. Disse til- og fra valg øver børnenes evne til, at sortere i de mange valg livet byder os. Nogen gange er det planlagte aktiviteter som børnenes skal være med i, her øves deres sociale læring, når de skal indgå aktivt i fællesskaber, bidrage og modtage kollektive beskeder.

Under lege og aktiviteter vil børnene også møde konflikter. En naturlig proces når to eller flere mennesker, skal indgå i samme sociale samspil og rammer. Hvis børnene ikke selv kan klare konflikterne, vil vi voksne vejlede og guide børnene, spørge ind til situationen og give børnene muligheden for, at finde en løsning selv. Ved den selvstændige konfliktløsning, som børnene tilegner sig med alderen og med voksen vejledning, skaber børnene et selv, som både kan rumme sig selv, andre og alle følelser, meninger og handlinger derimellem.

Her skaber vi individuelle børn i en demokratisk verden.

Et trygt og tillidsfuldt forældresamarbejde, hvor man i fællesskab støtter og bakker op om barnet, med alt hvad det indebærer, skaber en sammenhæng mellem Spirebakken og hjemmet. Her er

den daglige kontakt og kontakten på AULA med til at bygge broen mellem pædagog og forældre. Samarbejdet er altid med øje for det enkeltes barns trivsel og alsidige personlige udvikling.

Her er eksempel på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

Kære forældre i vuggestuen.

Omkring måltidet er der meget udvikling hos børn. Både personligt, motorisk og sprogligt. Vi bliver selvhjulpne og øger vores selvværd. Vi gør mange ting selv når vi spiser. Hælder selv mælk i koppen, øver os i, at skære kartoflerne ud med en kniv. Venter på tur.

Vi smager på ting som vi ikke ved om vi kan lide, snakker om mad mod. Mad mod smitter.

Når vi har spist hjælper alle med at rydde op, og sætte tingene over på vognen. Vi er alle en del af fællesskabet, og har hver især en vigtig rolle, og gør noget godt.

Derfor er måltidet ikke bare noget der skal overstås, men en pædagogisk aktivitet, hvor der også er ro og tid til alle.

Selvfølgelig er der dage, hvor børnene bare er virkelig trætte, og hvor fokus mere er på bare at få noget mad, så de kan komme ud og sove, og vi undgår børn der falder i søvn midt i maden.

Eksempel 2

Vi skulle skifte voksdug på borde-bænke-sættene. I fællesskab hev børnene den gamle dug af. De hjalp hinanden de steder, hvor voksdugen sad rigtig godt fast. Bagefter skulle vi sætte en ny dug på og Olivia, Adrian, Alfred, Ayan og Asger holdt dugen på plads, mens jeg hæftede den fast.

Når vi samarbejder om en fælles ting, giver det mulighed for at øve sig i at give plads til hinanden samtidig med at alle er med. Børnene bliver opmærksomme på hinanden og bliver opfordret til at give en hjælpende hånd, hvis der er nogen af kammeraterne, som har brug for det.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I det sociale fællesskab bruger de voksne en anerkendende tilgang og formulerer sig i anerkendende sætninger, som børnene kan spejle sig i, Vi italesætter børnenes egne følelser men lige så vigtigt, også andre børns følelser. Vi hjælper de mindste børn med at sætte ord på i de sociale relationer – Eksempler; ”Vil du lege med mig”, ”Du blev sur fordi han tog din cykel”. Gennem relationer til andre udvikler børnene empati og vi understøtter deres relationer til hinanden og os voksne.

De voksne har fokus på hvem der går ved siden af hinanden på ture, hvem der sidder ved siden af hinanden til måltiderne, til samlinger, så børnene kan være en del af det større fællesskab.

Samlinger tydeliggør over for børnene at de er en del af et fællesskab. Det at være betydningsfuld i et fællesskab har betydning for barnets selvværd, og vigtigt at føle sig rigtig i en verden af forskellige individer. Til samlingerne aflæser børnene hinanden, lytter til hinanden. Børnene har indflydelse på dagen og de kan komme med gode ideer til hvad den skal bringe. I sådan et fællesskab får børnene øje på hinandens forskelligheder og bliver nysgerrige på hinanden. Den sociale udvikling er i fokus til samlingerne. De voksne er rollemodeller i forhold til at lytte, give plads, gøre tanker hos børnene til virkelighed i forhold til aktiviteter, lege og formidle børnenes spor i praksis.

Til måltiderne inddrager vi børnene i de praktiske ting omkring måltidet. De skiftes allerede i vuggestuen til at dække vogn. Når man som vuggestue barn hjælper med at dække vogn kommer man med i køkkenet der ligger i børnehaven. Her oplever man de store børn og går måske lidt videre ned af gangen hvor vi har et akvarium, alt efter hvor modig man er.

Når man dækker vogn som Spirestuebarn skal man finde ud af, om dagens ret kræver en flad eller en dyb tallerken.

Som Mælkebøtte- og Rødder stue-barn skal man også tælle tallerknerne og bestikket alt efter hvor mange man er den dag på stuen. På Mælkebøtte- og Rødder stuen har man bordformænd der dækker bordene og siger Værsgo. Børnene henter også selv mere mad i køkkenet, rydder af og rydder op. Ved at gøre børnene til en vigtig del af rutinerne, sikrer vi at alle har mulighed for at deltage på lige fod med deres kammerater. Vi er opmærksomme på, at alle skal tage ansvar for fællesskabet, føle sig som vigtige individer og føle sig rigtige trods forskelligheder. Børnene har indflydelse og ansvar for deres dagligdag i institutionen.

Leg er nok det vigtigste element i børns udvikling af sociale kompetencer. De skal i legen afkode signaler, aflæse kropssprog, de skal gå på kompromis, de skal udvise empati og de skal byde ind i legene. Leg kan foregå i forskellige rammer og miljøer, men ens for legen er, at den udvikler børns evne til at kunne begå sig i forskellige sociale sammenhænge.

Vores læringsmiljøer og struktur giver børnene mulighed for at være i forskellige legefællesskaber, hvor de voksne kan være på sidelinjen eller guide og støtte børnene i deres sociale relationer.

Voksnes deltagelse i leg og indlevelse i de forskellige aktiviteter skal være varierende. Den voksnes faglige viden om at gå bagved, ved siden af eller foran er betydningsfuld for børnenes sociale udvikling, vi skal afkode hvad børnene har brug for.

Her er eksempler på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

"Kære forældre

"Den man rører ved driller man ikke".

I dag har vi lavet massageforløb og rytmik. Bevidsthed om egne og andres grænser, at mærke efter, at være opmærksomme på hinanden, og have det sjovt og rart sammen. Det er alt sammen med til at styrke de personlige og sociale kompetencer.

Til rytmik er der blevet sunget og danset

Og til massage har vi lavet usynlige pizzaer på ryggen af hinanden og nusset med fjer. Nogen ville bare kigge på og andre var ivrigt deltagende.

Tak for jeres søde børn."

Eksempel 2

"Dagens dilemma : hvad føles værst? - at lukke en ind i sin leg eller ikke at have nogen at lege med?

Til samling I dag, har vi snakket venskaber og hvordan vi er sammen på en god måde.

Vi har haft en god snak ud fra samtalekort - hvad sker der på billedet? Hvordan kan man bestemme på en god måde? Hvordan føles det at være den der ikke er med?

Vi sluttede af med massage.

Bagefter legede vi på stuen med dem vi havde givet massage.

Mælkebøttebørnene er generelt rigtig gode til at passe på hinanden og leger godt sammen , men at være i store og små relationer kræver øvelse for alle. Så det dykker vi lidt mere ned i for tiden."

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores læringsmiljøer skal være alsidige og stimulerende.

Vi arbejder systematisk med kommunikation og sprog allerede i vuggestuen.

Nærvær, øjenkontakt og fælles opmærksomhed er en vigtig del af arbejdet med sproget i vuggestuen.

I vuggestuen arbejder vi med sprog hele dagen. Vi styrker børnenes sprogtilegnelse ved, at personalet hele tiden sætter ord på de ting børn og voksne gør. Ved frokosten, ved bleskift, i garderoben italesættes hvad børn og voksne gør, de voksne gentager hvad det lille barn prøver at sige eller vise med sit kropssprog.

Rutinesituationerne er gode læringsrum, hvor sproglige kompetencer kan øves.

I børnehaven er spisesituationen også en samtalsituation, hvor der foregår meget kommunikation barn/voksen og barn/barn. Når spisegrupperne laves bliver de bevidst sammensat, så alle børn får mulighed for deltagelse i fællesskabet.

I børnehuset er vores fysiske læringsmiljøer indrettet både ude og inde, så de giver muligheder for små legegrupper med plads til fordybelse, hvor børnene kan øve sig i kommunikation og dialog.

I vores samlinger arbejder vi med turtagning og skiftevis at lytte og tale.

Vi synger sange der passer til gruppens alder og nærmeste udviklingszone, leger med rim og remser, leger med sproget og benytter piktogrammer.

Arbejdet med børn i mindre grupper foregår hele tiden både i vuggestuen og i børnehaven. De mindre grupper fremmer børnenes muligheder for at være deltagende og den voksnes mulighed for at være nærværende.

Der er billeder på væggene, det skaber grobund for gode samtaler, skaber genkendelse og tryk-

hed. Allerede i vuggestuen møder børnene bøger der er tilgængelige, som man kan "læse" selvom man kun er halvanden år.

Når man kommer i børnehaven er der tradition for højtlesning og bibliotekstid.

Højtlesning i bøger der passer til den enkelte stues børnegruppe, dialogisk læsning

På Rødder stuen er det højtlesning af bøger med kapitler.

Bibliotekstid er tiden efter frokost, hvor børnene selv vælger en bog at læse i, ofte finder to eller tre børn sammen om en bog, det skaber gode børnesnakke. Børnene skaber også deres egen fortællinger.

På Rødder stuen laver børnene i samarbejde med deres forældre feriefortællinger, efter sommerferien.

Vores læringsmiljøer bliver vist med billeder men også med skrift. Børnene introduceres allerede til skriftsproget i vuggestuen, med navne på kasser med dyr, klodser, togbane m.m.

På Mælkebøttestuen og Rødder stuen hænger alfabetet på væggen, børnene laver navneskilte, så deres navn ligger ved deres spiseplads til frokost, børnene bruger også navneskiltet til at kigge efter i begyndelsen når de øver at skrive deres eget navn.

Når arbejdet med et nyt tema begynder, bliver børnene spurgt ind til hvad de tænker om temaet, hvad de kunne tænke sig at lave og det bliver nedskrevet på store Post-its, så børnene oplever deres ord blive til skrift. Inden et tema besøges vi ofte biblioteket for at samle materiale om temaet, her medbringer børnene, børne-skrevne sedler med emnet, som de viser til bibliotekaren.

I takt med at børnene lærer skriftsproget, er det dem der skriver indbydelser, overskrifter og tekst til dokumentation.

Her er eksempler på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

Naia tog i dag teten til samling og dækkede op med puder i lille Spire. Jeg medbragte en kuffert, viklet ind i et sort tæppe, som vi kunne sidde og undre os over, imens vi fik lidt mad.

Hvad mon der var inde i tæppet? Hvad mon der var inde i kufferten? Vi rystede, lyttede, gættede og undrede os! Og når vi ikke kunne gætte indholdet, ja så måtte vi føle os frem. Frida råbte til sidst, at hun kunne mærke legoklodser.

Klodser i forskellige farver, hvortil vi snakkede om, hvilke ting vi kendte med de farver. Himlen, græsset, appelsin, lort, jordbær mm blev nævnt. Og så legede vi Kims leg - hvilke farve er forsvundet?

En sjov leg der udfordre opmærksomheden, hukommelsen, ordforrådet, farvernes navne og ikke mindst fællesskabet.

Eksempel 2

Vi gik lidt tidligere ind, for at få en pause fra solen og varmen. Her så vi en film om bondegårds dyr.

Mange spørgsmål blev opklaret; hvad hedder en baby hest? Hvad kommer ud af ægget? Hvad er et yver og hvad kan der komme ud? Koens tunge kan nå dens næse. Kan vi det med vores tunge? Hvad hedder fårets pels? Vi har også snakket om, hvad de spiser, hvordan de siger og alle dyrenes særlige træk.

Sikke kloge vi bliver! Og interessen for dyrene er stor - derfor skal vi i denne uge have lavet vores får til vores egen bondegård (på gangen). Så ugens dyr er får, og vi skal dykke ned i det og være kreative!

Hvis nogen har uld, af hvilken som helst slags, så vil vi gerne låne det.

Måske vi også skal på en tur og se dem.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

På Spirebakken har vi læringsmiljøer der tilgodeser børns behov for kropslig udfoldelse.

Det afspejler sig i vores fokus på selvhjulpenhed, hvor børn mødes i deres nærmeste udviklingszone i forhold til af-og påklædning, deltagelse i praktiske gøremål som dækning af rullebord til frokost, oprydning og opfyldning og på badeværelset.

Vi arbejder målrettet med at udvikle den taktile sans gennem børnemassage, når vi går på bare tæer (også på legepladsen om sommeren), vi arbejder og afprøver begreberne kulde og varme og så giver vi selvfølgelig en masse krammere. At kunne mærke sin egen krop og nyde at blive rørt ved og derved finde ro, er afgørende for emotionel og social udvikling.

Vi hopper, står på hovedet, slår kolbøtter, gynger og snurrer og udvikler den vestibulære sans.

Vi arbejder målrettet med at udfordre børnene og arbejder ud fra nærmeste udviklingszone hvor vi planlægger fysiske aktiviteter der måske er en lille smule for svære og udfordrende, men med den rette opmuntring og guidning, måske kan gennemføres.

Vi opfordrer til børns eksperimenterne gennem opbakning af "forsøg" med f.eks. vand. Herigen- nem forsøger vi at gå bag om børnenes handling og forstå deres umiddelbare hensigt.

Gennem tema-baserede aktiviteter vil der altid være fokus på fysisk aktivitet som en måde at ud- trykke sig på og arbejde med indtryk og udtryk.

Legepladsen er et godt uderum med plads til mange forskellige fysiske og sansemæssige udfol- delser. Her kan man løbe, cykle, kravle, gemme sig i skoven, gå for sig selv og nyde samværet med andre og være i al slags vejr.

Vi byder ind med pædagogiske aktiviteter der kan styrke motorisk udvikling, vi bygger sanseba- ner, vi leger sanglege. Vi har et mudderbjerg der i den grad udfordrer den taktile sans hos det en- kelte barn.

Vi bestræber os på at sige "ja" til børnenes initiativer og tilgodese hvad det gør for børnenes kropsbevidsthed og sanseudvikling at eksperimentere og prøve nye ting.

Ligeledes er der på Spirebakken et inde-miljø der udfordrer og opfordrer til nysgerrighed på egen kropslighed og bevægelse. Som udenfor, kan man også her lege motorisk og her er der også rig mulighed for styrke finmotorikken. Fra børnene er helt små introduceres de til maling, farver og at håndtere en saks. Hele tiden med guidning fra de voksne med fokus på nærmeste udviklings- zone. Der leges f.eks. med perler og efterhånden som børnene bliver ældre bliver de introduceret til flere sansemæssige udtryksformer og oplevelser som f.eks. dukketeater.

De motoriske lege kan udvikles til mere komplicerede regellege efterhånden som børnene bliver ældre.

Her er eksempler på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

I går ville de voksne på stuen præsenterer Midsommervisen i forbindelse med Sankt Hans i dag. Vi hørte sangen på vores højttaler og midt i det hele var der flere børn der blev fascineret af højta- lerens basvibration. Det med førte en snak om hvilke instrumenter der giver dette udslag i højttale- ren og Midsommervisen blev udskiftet med "We will rock you". Vi havde så meget rock i kroppen, at festen fortsatte udenfor lige til vi skulle spise frokost.

Fokus : følge børns spor, medbestemmelse, traditioner og musiske udtryk.

Eksempel 2

"Idag har det virkelig regnet, og når det regner om sommeren er det jo tit meget lunt. Så det gav anledning til, at komme ud og hoppe i vandpytter uden regntøj. Vi blev våde og fik undersøgt regnen. Kan man egentlig tømme en vandpyt? 😊

Det er sjovt at løbe rundt i regnvejr med bare arme og ben, og man mærker regnen på en helt anden måde uden regntøj. Der er meget leg og læring i vand. Hvem kan få en vandpyt til at sprøjte mest?

Man bliver efter noget tid lidt kold, når man er ude uden regntøj, så vi måtte ind og finde håndklæder og tørt tøj frem."

Eksempel 3

"En tur med fokus på det motoriske, fællesskabet og leg og hygge. På vej derover øvede vi i at gå og holde i hånden. De bliver så gode.

Derover blev der løbet meget og hurtigt. De hjalp hinanden med at bygge en bane, som for nogen krævede lidt hjælp at gå på. Vi øvede i at kaste en bold, og nogen kan gribe. En god øvelse hvor vi også har fokus på hinanden.

Vi sang også lidt sange, og ellers har alle bare virkelig hygget sig og leget godt sammen. Vi sluttede af med, at slappe af på madrasser til dejlig stille musik."

Eksempel 4

En samling med sang blev til en samling med morgengymnastik som blev til en bane på gangen med en masse motorisk udfoldelse.

Egentlig var planen at vi skulle på legepladsen efter samling men vi fulgte børnenes spor og kastede os ud i kolbøtter og balancegang. Når vi følger børnenes spor og anerkender deres ønsker (inden for rimelighedens grænser) vokser det frem med selvværd og selvtillid hos børnene. De føler sig set og hørt i deres ønsker og behov og vokser heraf.

Vi nåede dog også på legepladsen hvor der var vandpytter efter nattens regn; dem skulle der hoppes i.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Vores legeplads er indrettet så børnene kan eksperimentere og få erfaringer med naturen.

Jord - Vi har jordbunker, der graves i, der bliver til mudder på våde dage.

Vand - Vi har vandlegeredskaber hvor vandet kan samles og løbe fra igen, med mulighed for at undersøge hvor langt vandet løber og hvor langt. Vi har ujævn belægning på legepladsen, der betyder at der kommer kæmpe store vandpytter, som både vuggestue og børnehavebørn nyder at hoppe i, samle vand fra og eksperimentere med.

Ild - Vi har et bål hus, hvor vi laver bål. Et bål er ikke bare et bål, det handler i høj grad om at lære hvad et bål er, man tænder det, hvad sker der når det er tændt, hvor varmt er et bål og hvad sker der når det skal slukkes. At sidde rundt om bålet giver også anledning til at de voksne fortæller fjollede historier eller eventyr. Der er mulighed for at eksperimentere med det kolde kul efterfølgende, som blandt andet har givet udslag i flodder og ild.

På legepladsen har vi plantekasser med bær og krydderurter, der kan plukkes og smages på.

Vi er ude i al slags vejr; i foråret kan vi "dufte" vejret, vi kan observere træerne springe ud, se planterne skyde og nyde at vi ikke skal have så meget tøj på.

Om sommeren kan vi løbe i græsset på bare tæer, få sol på næsen og mærke varmen på vores kroppe. Efteråret byder på nye farver i farveskalaen, vejret bliver vådt og koldere og vinden bider i kinderne. Når det bliver vinter, skal vi igen have mere tøj på, måske kan vi ikke være ude så længe, fordi fingrene bliver kolde, hvis vi er heldige kan vi lave en snemand eller vi kan finde istapper, tage dem med ind og se dem smelte.

Vi undrer os sammen med børnene, det kan være børnene der undrer sig over duggen på græsset eller i edderkoppespind, eller det kan være den voksne der undrer sig over is på vandpytterne og dermed begynder en undren hos børnene, som de i fællesskab udforsker og undersøger.

Vi støtter op omkring børnenes egne undersøgelser; et eksempel herpå var, da de ældste børnehavebørn en sommer, blev optaget af, at vandet fra vores vandlegeredskab løb videre ud i sandkassen, der medførte at næsten alle børnene på stuen i fællesskab, blev optaget af den bane vandet løb i, det blev udforsket ved at grave nye veje vandet kunne løbe, grave dybe huller vandet kunne løbe ned i, lave mange huller og undersøge hvor mange fødder der kunne være i sådan et hul m.m.

I vuggestuen er det ofte de voksne der opfordrer børnene til at være undersøgende.

Vuggestuen har deres egen legeplads, Vuggehaven. Der er sandkasse, kuperet terræn, balanceredskaber, gynger og et langt flisebagt område med mulighed for scooter-ræs og løbeleg.

I vuggehaven har vi et egern- foderhus. Det har vi fordi børn og voksne igennem længere tid havde observeret egern i vuggehaven. Derfor blev "Egern" et tema der blev arbejdet med i vuggestuen.

En gruppe børn og voksne tog på udflugt og købte et egernfoderhus, der blev kigget på Ipad og undersøgt hvad egern spiser og derefter købt nødder. Det ældste vuggestuebørn var med på skolen, der havde et udstoppet egern, som vi i en periode lånte, så alle børn tæt på, kunne se hvordan et egern ser ud.

Nu er det en daglig fornøjelse at få lov at putte nødder i huset: børnene skiftes til at gøre det, og holde øje med hvornår egernet kommer og nupper nødderne. Vi undrer os sammen med børnene, over hvor nødderne bliver flyttet hen; bor egernet et andet sted, har det unger mm.

Der er ture ud af huset, hvor nærmiljøet besøges. Vores nærmiljø rummer smukke naturområder lige uden for Himmelev skov, marker med køer og geder og små lokale legepladser.

I vuggestuen har vi to Christianicykler, som benyttes flittigt til at komme rundt i nærmiljøet.

Med cyklerne kan vi komme lidt længere omkring med de mindste børn, men der er også små gåture i nærmiljøet hvor det vi møder på vores vej, bestemmer hvor langt vi kommer, det kan være lige uden for

hegnet, fordi der er mange snegle på fortovet, eller lidt længere fordi det er hen til yndlingslegepladsen med den sjove gynge.

På legepladsen bliver der vendt sten og sat dyrefælder om foråret og "Krible Krable dyr" er et fast tema i børnehaven. "Vilde dyr" er også et fast tema i børnehaven. Når vi har temaerne bruger vi også her "Før- Under-Efter", så børneperspektivet er med i planlægningen og udførelsen af temaerne.

Vi bruger uderummet i så høj grad det kan lade sig gøre. Vi spiser ude, vi tager kreative aktiviteter udenfor; maling, tegne, perler, højtlesning.

Vi har lavet ude-aktivitetskasser med forskelligt indhold, så vi kan udbygge vores udendørs læringsmiljøer med inspiration fra kasserne.

Når der sker naturfænomener ude i virkeligheden, tager vi emnet op.

Det kan være både i vuggestuen og børnehaven "Orkan" tages op, som emne, i forhold til børnenes alder og forståelse på børneniveau, i forhold til deres udvikling.

Vores Bedsteforældredag foregår på legepladserne. Det er en plante-eftermiddag hvor børnenes bedsteforældre (eller anden familie) planter krydderurter, frugtbuske, frugttræer og blomster sammen med børnene. Så har vi fornøjelsen hele året af krydderurter og bær vi kan smage på og blomster vi kan dufte til.

I sommerhalvåret er der hver dag en voksen, fra børnehaven, der står for en aktivitet udenfor om eftermiddagen; den voksne planlægger selv aktiviteten, det kan være gamle lege, regellege, lege med former, leg med tal og mængder.

Her er eksempler på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

I dag gik vi på legepladsen til udedag. Her besluttede vi at lave et snegleløb, så allerførst gik vi på sneglejagt. Vi lavede baner på en skraldesæk med malertape. Alle var med til at heppe og det var sjovt at se, hvor hurtigt snegle rent faktisk bevæger sig.

Vi fik også kigge grundigt på følehorn og de forskellige farver sneglehuse. Det endte med at Marias snegl på bane 8 vandt løbet og fik et fint grønt blad i præmie.

Stort tillykke til vindersneglen!

Eksempel 2

Vores mandag morgen er startet med forsøg og sjove eksperimenter, som børnene har været nysgerrige på og fået inspiration fra, fra vores science bøger!

● Synsbedrag - hvad kan vores øjne se?

□ Mælk, frugtfarve og opvaskesæbe - hvad sker der når det blandes?

● Vand, frugtfarve, køkkenrulle og to glad - Kan man flytte vandet, via papiret, fra det fyldte til det tomme glas?

Tirsdag, onsdag og fredag har vi fokus på sæbebobler! Vi skal både lave vores eget sæbeboblevand, men også selv lave "dypperne" - ja, jeg havde ikke et ord for dem man puster sæbebobler ud af, så børnene synes, at "dypper" var et godt ord.

Vi skal både lave sæbebobler i mindre mængder, men også forsøge at lave nok til, at fylde et lille badebassin op.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Spirebakken har vi altid været optaget af følge børns spor, arbejde med indtryk og udtryk gennem skabende processer.

I 2018/2019 tog børnehaven del i forskningsprojektet ”Magien ind i dagtilbuddet”, som havde til formål at tilføre mere magi i hverdagen hos børn og voksne, ved at skabe legende, lærende og lystfulde pædagogiske læringsmiljøer, der baserer sig på kropslige, kreative og æstetiske arbejdsformer.

Denne arbejdsmetode sætter nu rammen for hvordan vi arbejder med kultur, æstetik og fællesskaber i hele huset.

Vi ønsker at skabe miljøer, hvor børn er nysgerrige og kreative i deres møde med mange forskellige lege og æstetiske udtryksformer.

Magiske øjeblikke opstår, når alle er fokuseret på noget der er spændende og pirrende. Her skabes en fortættet stemning – en fælles fantasi.

Den motivation der ligger i det her fokuserede øjeblik - når voksne og børn er fokuseret sammen kort eller over længere tid – det er en kæmpe impuls til børns leg og læring.

Det pædagogiske personale følger det børnene er optagede af. Det kan også være vokseninitierede projekter, der tager udgangspunkt i børnenes udvikling eller temaer inspireret af årstiden. Vi breder det ud, tilføjer og arbejder med mange æstetiske udtryk som spænder lige fra fortælling, dukkespil over værkstedsproduktion til dramatisering.

Hos det lille barn i vuggestuen har personalet stor fokus på børnenes sansemæssige indtryk. De ser hvad barnet er optaget af, og breder det ud i forskellige udtryk, der igen pirrer til børnenes sanser. Det kan fx være børn der er optagede af hvad der sker når de hopper i vandpytterne på legepladsen. Vandet sprøjter op, man bliver våd på tøjet, måske kommer der også små vandsprøjt på ansigtet? Det kilder lidt i maven. Børnene er dybt fokuserede på, hvad der sker når de hopper i vandpytten og den fornemmelse det giver i kroppen. Det er sjovt, de griner og gør det samme mange gange.

Den efterfølgende æstetiske bearbejdelse af dette indtryk kan være, at lege med pensler, vand og papir. Hvordan føles penslen der er dyppet i vand? Kan den lave vandsprøjt ligesom vandpytten? Måske i ansigtet, eller på hånden? Og hvad sker der når penslen sætter spor på papiret? Det lille barn er ved at gøre sig erfaringer med at forme et indtryk til et udtryk. Det får et spirende kendskab til materialer og redskaber, som langsomt læres og udvides med alderen.

Vi har for øje, at tilføre magiske og legende stemninger til det pædagogiske arbejde. Stemningen skal være lystfuld og det skal være sjovt og spændende for børnene, at være en del af.

Særligt i børnehaven arbejdes der med tematiserede projekter over kortere eller længere tid. Temaet præsenteres med en stemningsfuld introduktion, med henblik på at skabe de særligt magiske fokuserede øjeblikke. Her benytter det pædagogiske personale sig af æstetiske virkemidler, som fx tryllehånddukken Maggie, en gave, musik, eller at blive inviteret ind i et magisk rum – måske en samling, hvor forskellige artefakter er med til at skabe et stemningsfuld ramme.

Det pædagogiske personale har fokus på at skabe et læringsmiljø, hvor børnene kan udvikle fantasi både i egne skabende arbejder og i samspillet med det pædagogiske personale som kulturformidlere.

Herved får børn mulighed for dels at tilegne sig kulturens former, dels selv at udtrykke, skabe og lege. Der bliver eksperimenteret med former, materialer og teknikker.

Her kan det pædagogiske personale indgå som mester i det formsprog, der arbejdes med, fx ved at vise egne modeller som inspiration og løbende stilladserne børnenes skabende arbejde. Pædagogisk tilføres der viden om materiale og teknikker, der kan være medskabende på, at få det børnene gerne vil udtrykke frem.

Der arbejdes med at have en ramme, have et tema, og samtidig følge et initiativ, nemlig børnenes fortsættelse af temaet - og det pædagogiske fokus på at inddrage børnenes initiativ og bringe det tilbage/ ind i rammen.

Her er eksempler på dokumentation fra AULA

Eksempel 1

I vores fordybelse med eventyret Hans og Grete, bliver børnene ved med at være meget optaget af teater.

I går legede vi historien, efter vi først havde genfortalt den, udefra de figurer børnene har skabt til vores troldegren på stuen.

Vi arbejder med det æstetiske sprog, ved at udtrykke det oplevede - historien om Hans og Grete - til et formsprog i gennem teater.

Børnene henter erfaringer ind fra tidligere æstetiske processer og folder det ud med nye tiltag, udefra hvor de er i deres udvikling nu.

Hvordan starter vi stykket op?

Vi kan inddrage publikum - det giver en god teater oplevelse.

Vi bruger de replikker der har bidt sig særligt fast fra historien.

Vi tilføje nyt til eventyret og bruger vores fantasi.

De voksnes opgave er at fange hvor børnene vil hen, hjælpe med at strukturere og få det de vil udtrykke frem.

Nå vi arbejder med æstetiske processer, styrker vi refleksion og bearbejdelse af oplevelser, samt en identitetsskabende forståelse af sig selv og den verden der omgiver os.

Eksempel 2

Hvad mon kufferten gemte? Sjove serpentiner og klovnenæser.

Vi fortsætter med vores cirkustema og det er altså klovnene, børnene på Spirestuen, er mest betagede og optagede af.

De voksne lavede lige et hurtigt improviseret klovnennummer med skrig, skrål og vandpistol til stor morskab for alle.

Eksempel 3

Når vi arbejder med magiske øjeblikke og helst mange af dem, forudsætter det at kunne skabe magi i et børneperspektiv med simple rekvisitter og planlægning - og i et overskueligt tidsrum.

Derfor har vi samlet brugt 4 dage fra ide til udførelse.

Og i dag inviteret vi til magisk cirkusforestilling, med et fantastisk børnepublikum og en masse dygtige og fokuserede artister.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

På AULA forklarer, beskriver og uddyber vi de pædagogiske overvejelser der har været i forhold til de aktiviteter der er i løbet af dagen. Denne dokumentation bruger vi også når vi skal kigge på, hvad vi har lavet i løbet af året.

Vi er påbegyndt arbejdet med systematisk evaluering, hvor både en personlig skriftelig evaluering og en fælles evaluering efter tema arbejde er nogen af de redskaber vi bruger.

Den uformelle evaluering efter børnene er puttet i vuggestuen og efter alle børnene er gået på legepladsen i børnehaven er italesat.

Vi er begyndt at bruge KIDS materialet i forhold til evaluering og observationer af det pædagogiske arbejde, så der kommer en sammenhæng mellem de pædagogiske tilsyn og den pædagogiske praksis.

I vores pædagogiske praksis arbejder vi ud fra metoden Før-Under-Efter, hvilke betyder at vi efter hvert tema laver en efterbearbejdelse, en evaluering med børnene, gerne et indtryk der bliver til et kreativt udtryk.

Vi har lavet en "Læreplans dør" i huset, hvor læreplansblomsten hænger, hvert kvartal sættes det skrevne fra vores lokale læreplan, fra "et blad" op og her findes den gode relevante dokumentation fra netop "bladet". Det hænger så det både kan læses indefra og udefra.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi bruger EMU skabelonen.

